

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
 Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
 Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
 dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Krisztus és a gyermekek.

Az elmúlt hónap utolsó s július első napjain zajlott le Csikszeredában a romániai katolikusok nagygyűlése, amelyen több ezer magyar katolikus jelent meg az ország minden részéből. A nagygyűlés vezérgondolata

— Sokan azt mondják, hogy gazdasági okok miatt huzódoznak bűnösen a családok a sok gyermektől, mert attól félnek, hogy a világrajött gyermeket rongyosan vagy meztláb kell járattatni. *En pedig azt mondom,*

A nagygyűlés tárgyalóasztala mellett.

„Krisztus és a gyermek“ volt, de az egész romániai magyarság minden életkérdése, jövőjének hite ott égett a résztvevők lelkében.

A nagygyűlésen három püspök jelent meg, Márton Áron, az erdélyi katolikusok püspöke, Fiedler István nagyváradai és Pacha Ágoston kemesvári főpásztorok.

Márton Áron püspök a gyermekáldásról a következőket mondotta:

hogy a gyermek inkább járjon meztláb és rongyosan, de népünknek legyenek tömegei, mert ahol tömegek vannak, ott a nemzetnek élete is van!

Második napon, a gyűlés előtti istentisztelet során dr. Lőrincz József ditrói plebános mondott hatalmas beszédet a gyermekáldás mellett, kemény szavakkal ostorozva a gyilkos szülőket, akik minden bűnös

eszközzel igyekeznek meggátolni a népesség szaporodását.

— Méltán sujtja az Isten büntetése azokat a népeket, amelyek ott is temetnek, ahol az új élet születését kellene ünnepelniük, — mondotta Lőrincz dr.

Márton Áron és Pacha püspökök a nép körében.

— Nem csak Isten szava, hogy: „Növekedjétek és sokasodjatok“, hanem a társadalom szava is, nemzet szava is. Isten különös csodája, hogy a magyar az évszázadok viharaiiban fennmaradt. A tatárjárás után csak százezrek maradtak belőlünk. A 150 éves törökuralom után másfél millió volt a magyar. De nemzetünk népe félszázadonként a duplájára emelkedett, mert legalább 4 gyermeket nevelt minden család, de sokszor 6—

12 gyermek indult el, hogy munkájával, szorgalmával meghódítsa a földet, vagyont, dicsőséget szerezzen Istennek és megbecsülést fájának a más nemzetek előtt. Saját véreiben láthatta meg népünknek jeles fiait, történelme csinálót.

— Az üres bölcső gyászos hatásáról azonban nem lehet eleget beszélni. Olyan kérdés ez, amelynél a gonoszságaiban megvénült ember már a teremtő Isten elgondolásait is keresztülhuzni igyekszik.

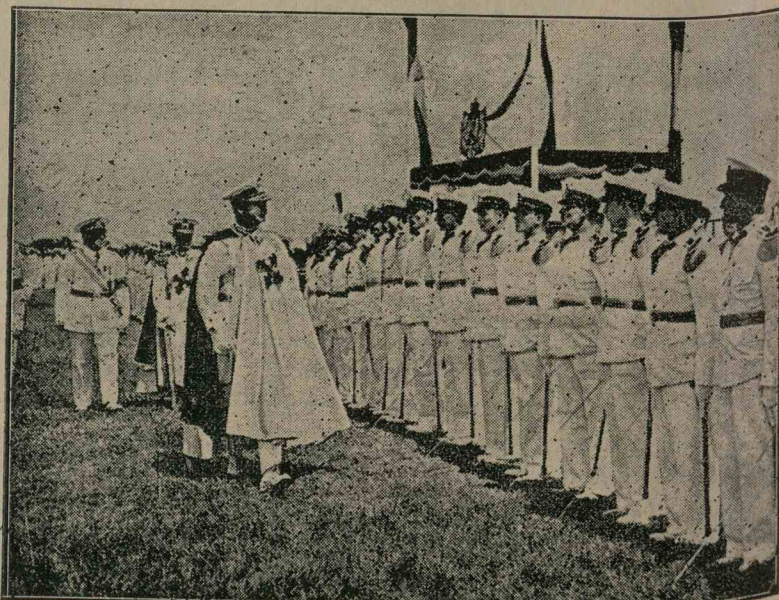
— Sok szülő azzal is mentegeti magát: „Beteges vagyok, — az orvos ajánlotta, — ... kimélni kell a nőt.“

— Mi igaz ebből? A mai korban már ritka a szülési szerencsétlenség. A bajok csökkenésére vonatkozólag pedig Páris egyik leghíresebb nőgyógyásza tanítja: A nő szervezetének erejét, egészségének kifejlődését a harmadik gyermek után nyeri el.

— *Csatákat lehet elveszíteni... Doberdó szikláin lehet elvérezni, de nemzetünket, a székelyt csak a meddő, bünyös magyar anyák tudják kiirtani. Az a nő pedig, aki fél a gyermeknevelés gondjaitól és áldozataitól, az ne menjen férjhez. Hagyja a feleség szent hivatását olyan leánynak, aki az anyaság méltóságát vállalja. Nekünk nem asszonyok kellene, hanem édesanyák, akik életet osztogatnak és nem halált. Édesanyák, akik bölcsőt ringatnak és nem koporsót ácsolnak!*

Őfelsége felavatta az új hadnagyokat.

A katonaiskolákban is véget ért a tanév. Az utolsó évfolyam sikeres vizsgázói hadnagyi rangot kaptak. Az új hadnagyok felavatásán Őfelsége II. Károly király is megjelent és az avatás nagy ünnepélyességgel történt meg.

A nagygyűlés harmadik napján a csik-somlyói ősi kegytemplomnál folytak le az ünnepségek. Hatalmas, ezer tagu székeley gyermekkar énekelt, majd katekizmus-versenyt tartottak az elemisták részvételével. A Népszövetség diszközgyűlésén tovább fejtették az előadók a gyermekáldás szükségességét. *A lelkészek egyházi, a polgári előadók társadalmi téren mondták bűnösnek azo-*

kat, akik nem teljesítik az örök isteni parancsot, az orvosok pedig tudományos alapon fejtették ki, hogy téves az a hit, amely szerint a többgyermekes anya egészsége kárt szenved és kimutatták, hogy azoknál a népeknél, amelyeknél általában négynél több gyermeket hoz a világra az anya, sokkal szebbek, egészségesebbek és hosszabb életűek az asszonyok.

Háború vagy béke?!

A mai izgalmas időkben, amikor a világ hatalmak a háború és béke gondolatával játszanak, mindenki a világeseményeket s a táv-irati ügynökségek híradásait figyeli. A világ legnagyobb államférfiai és gondolkodói is csaknem egyforma eshetőséggel latolgatják: fenn lehet-e tartani a békét továbbra is vagy a háború borzalmas tüze perzsel fel mindent. Távolkeleten a szovjet-mandzsú határon is már véres csaták zajlanak le. Nem történt hadüzenet. Japán és Oroszország a megszkott diplomáciai lépéseket is mellőzik és mégis tankók, bombavető repülőgépek százai vonulnak egymás ellen, harctéri jelentések látnak napvilágot, egyszóval formális háború játszódik le a szovjet-mandzsú határon is. Minket, európaiakat azonban mégis sokkal jobban érdekel az ugynevezett danzigi kérdés, amely az európai háború vagy béke magvát rejt magában. Már hetek, sőt hónapok óta az egész világ közvéleményének érdeklődése a danzigi kérdés megoldása felé fordul. Mindkét oldalon, úgy német, valamint lengyel részről olyan határozott formában leszögezték állásfoglalásukat, hogy csak hábo-rus uton lehetne megoldani a kérdést, ha a háttérben folyton nem dolgozna az angol, francia, sőt legujabban az olasz diplomácia is a békés megoldások lehetőségein. Németország ragaszkodik Danzighoz néprajzi és történelmi alapon. Lengyelország ugyanakkor hangoztatja, hogy Lengyelország nem élhet Danzig nélkül, mert a Visztula Lengyelország gazdasági életének legfőbb ütőere és ha ezt a danzigi német uralom elzárja, akkor Lengyelország tengeri uralma megszűnt s gazdasági vérkeringésében olyan zavarok állnak be, amelyek az ország függetlenségét veszélyeztetik. Sulyosbitja a helyzetet, hogy

Anglia és Franciaország garanciát vállaltak a lengyel érdekek védelmében. Már több ízben leszögezték, hogy fegyverrel is megvédik Lengyelország érdekeit, ha Danzigot a németek részéről erőszakos támadás érné.

Az utolsó huszonnégy órában mégis bizonyos enyhülés állott be. Nemcsak Anglia és Franciaország, hanem római jelentések szerint Olaszország is közvetítőként lép fel Németország és Lengyelország között. Állítólag olyan megoldást ajánlanak, amely mindkét fél érdekeit ki tudná elégíteni. A Popolo di Roma szerint még francia körökben is nagy meglepedést váltott ki, hogy most már Varsó is hajlandó a megegyezésre. A lap értesülése szerint a londoni lengyel nagykövet Varsóból való visszatérésekor magával fogja hozni a lengyel kormány megoldási tervét. Habár Olaszország minden tekintetben azonosítja magát a danzigi kérdésben Németország magatartásával, mégis olyan jelek mutatkoznak, amelyek a békés megoldások lehetőségére engednek következtetni. A „L'Denose” értesülése szerint maga Mussolini akar közvetítő szerepet vállalni a danzigi kérdésben. Mindezek olyan jelenségek, amelyek bizonyos mértékig a háborus feszültségtől izzó európai légkörben némi enyhülést idéznek elő. Kétségtelen, hogy a hatalmas képviselői mindent elkövetnek a béke megmentéséért, de sohasem lehet biztosan tudni, hogy az izgalmaktól forró levegőben hol pattan ki egy szikra, amely európai háborút robbant ki. Mindenesetre, — mint már cikkünk elején jeleztük, — Mandzsuriában már formális háború zajlik. Ez mindenesetre nagymértékben befolyásolja a danzigi kérdés megoldását is, mert a világpolitika rejtélyes szövevényében ezek a kérdések szorosan ösz-

szefüggnek. Ha az angol, francia és szovjet megegyezés létrejött volna, akkor az ugynevezett demokrata hatalmak bizonyára nem mutatnának olyan nagy engedékenységet a danzigi kérdés felgöngyölítésében. A tengelyhatalmak diplomáciája azonban Távolkeleten addig keverte a kártyákat, amíg a szovjet-mandzsú határon háborus tüzek gyultak ki, Tiencsinben az engedményes területek szabadságával gyült meg a baj és így az angol, francia és szovjet megegyezések elé olyan nehézségek merültek fel, amelyek következtében Angliának engedékenyebb magatartást

kellett tanusítania a danzigi kérdésben. Mindenesetre megállapítandó az is, hogy Németország az utolsó hetekben nagy óvatosságot tanúsított alkalmas légkört teremtett a békés megoldásokra.

Tehát ha fölvetjük az izgalmas kérdést: háboru vagy béke lesz a világon? — azt a feleletet kell adjuk, hogy bármennyire veszélyes és háborus a helyzet Távolkeleten, egyelőre Európában enyhült a légkör s minden valószínűség megvan arra, hogy a békét sikerül megteremteni.

Külföld.

Tovább vajudik a danzigi kérdés. Danzig sorsát illetőleg csak találgatásokra lehet támaszkodni. A németek határozottan és céltudatosan haladnak a maguk elé kitűzött uton. Danzigot Németországhoz akarják csatolni. Németország több fontos katonai és diplomáciai lépést tett a danzigi kérdés végleges rendezésére. Egy hiradás szerint Lengyelország hajlandó a danzigi kérdésben Németországgal tárgyalásokba bocsájtakozni. Más hírek szerint Németország erőszakos lépésére erőszakkal fog válaszolni.

Harcok az orosz-mandzsú határon. Az orosz-mandzsú határon, bár Oroszország és Japán között formailag nem történt hadüzenet, nagy harcok folynak. A szovjet haderő három hadosztálya husz kilométer mélyen mandzsúriai területre hatolt. A japánok erélyes ellentámadásba kezdtek és 30 harcikosit zsákmányoltak, 350 repülőgépet pedig lelőttek.

Olaszország bérbeadta Németországnak a trieszti kikötőt? Egy angol újság értesülései szerint Olaszország a trieszti kikötőt tíz évre bérbeadta Németországnak. A szerződés alapján

Németország jogot nyert arra, hogy nyersanyag készletét és hadihajó építő személyzetét a kikötőben tartsa. A szerződés értelmében Németország a régi kikötő felhasználásával hadihajó támaszpontot és hadihajó gyárat létesíthet. Olasz részről a trieszti kikötő bérbeadásáról szóló hirt megcáfolták. Rómában azt állítják, hogy ez a hír azt a célt szolgálja, hogy még jobban megzavarja a nemzetközi légkört.

Leánycserkészek táborozása Gödöllőn. Julius hónap utolsó hetében Magyarországon rendezik meg a leánycserkészek világtáborozását. A világtáborozást béketáborozásnak nevezték el. A nevezetes esemény előkészületei nagy arányokban folynak. A női cserkészcsoportok a világ minden részéből elindultak Gödöllőre, hogy résztvegyenek a világtáborozáson.

Hollandia semleges marad. A holland kormány hivatalos nyilatkozatban közölte, hogy Hollandia változatlanul a semleges álláspontján van. Hollandia nem fog beleavatkozni egy esetleges európai bonyodalomban.

Házkutatást tartottak a szlovákiai Magyar Párt helyiségében. A szlovákiai, egyesült Magyar Párt pozsonyi székházában detektívek jelentek meg és

házkutatást tartottak. A házkutatás során három tisztviselőt letartóztattak, később azonban szabadon bocsájtották őket. Eszterházy János gróf, a Párt elnöke kijelentette, hogy a házkutatásnak nem tulajdonít különösebb jelentőséget.

Tüntetések Prágában. Egy hazafias szindarab előadása közben a prágai cseh színház közönsége a cseh himnusz kezdte énekelni. A cseh rendőrség kivonult a színházból, hogy ne kelljen közbelépnie. A németek eljárást indítottak a tüntető csehek ellen.

Rooseveltet ajánlják a Nobel-békedíjra. Egy amerikai lengyel egyesület javaslatot tett, hogy a folyó évi Nobel-békedíjra Roosevelt elnököt jelöljék.

Benes beszéde. A Newyorkban élő csehek csehszlovák napot rendeztek. Az ünnepségen Benes tartott beszédet. Kijelentette, hogy Európa a válság felé halad és mind a volt csehszlovák területeken, mind a külföldön élő csehekre és szlovákokra hasonló szerep vár, mint a világháboru idején. Benes beszédét rádióon is közvetítették. A volt elnök a rádióon keresztül kiáltványt intézett a cseh és morva területek lakóihoz, hogy álljanak mindenre készen!

Nagyon jó termés volt Olaszországban. Olaszországban évek óta tervszerű munka folyik a gabonatermelés fellendítésére. A munka sikeres voltát jellemzi, hogy ebben az évben Olaszországban annyi gabona termett, hogy alig van szüksége külföldi gabonára.

Angol kölcsönt kap Lengyelország. Anglia és Franciaország mindent megtesznek Lengyelország pénzügyi megsegítése érdekében. Hir szerint Anglia rövidesen nagy összegű kölcsönt fog Lengyelország rendelkezésére bocsájtani. A kölcsön összege minden eddigi kölcsön összegét túl fogja haladni, amit Lengyelország számára a múltban folyósítottak.

Érdekes vélemény. A török újságok cikkekben foglalkoznak az alexandrettei szandzsáknak Törökország részére való átengedésével. A török újságok kifejtik, hogy Törökország nem tartozik hálával Franciaországnak a terület átengedéseért, mivel Franciaország csupán Törökország természetes jogait ismerte el. Ennek következtében a szandzsák átengedése nem kényszerítheti Törökországot az angol-francia tömbhöz való csatlakozásra.

Ciano gróf Spanyolországba utazott. Ciano gróf, olasz külügyminiszter Spanyolországba utazott. Az olasz külügyminiszter két hétig marad Spanyolországban.

Berlinbe utazott a bolgár miniszterelnök. A bolgár miniszterelnök és a bolgár külügyminiszter hivatalos látogatásra Berlinbe utaztak. A bolgár államférfiakat Hitler vezér és kancellár kihallgatáson fogadta.

Még mindig nem fejeződtek be az angol-orosz tárgyalások. A Moszkvában folyó tárgyalások a háromhatalmi szövetség létrehozására még mindig nem fejeződtek be. Az angol újságok szerint Moszkva legújabb feltételei teljesen elfogadhatatlanok.

Egyiptomba utazik az angol király. Egy angol újság értesülései szerint az angol uralkodó pár a jövő év elején Egyiptomba utazik.

Németellenes politikusok az angol kormányban. Chamberlain által kezdeményezett békülékenységi politika ellenzői azt szeretnék, hogy Eden és Churchill lépjenek be az angol kormányba. Ezek az államférfiak arról nevezetesen, hogy nagy ellenségei Németországnak.

Az angol király szózata. VI. György angol király szemlét tartott az önkéntes csapattestek felett. A szemle után Chamberlain angol miniszterelnök rádióbeszédet tartott. Beszédében bejelentette, hogy királyi üzenetet tolmácsol a rádión keresztül. VI. György király azt üzeni népének, hogy Anglia katonai előkészületeinek nem a háború a céljuk, hanem az, hogy megőrizzék a békét. A királyi üzenet hangsúlyozta azonban, hogy szükség esetén Anglia mindent megtesz biztonsága érdekében.

Üzent a Mars bolygó. Rendkívül érdekes cikkben számol be Tolnai Világlapja legújabb száma azokról a titokzatos jelekről, amelyek a Mars bolygóról az utóbbi időben is állandóan érkeznek földünkre. — A legkiválóbb magyar írók novelláin, a rendkívül érdekes cikkek dus során és a nagyszerű folytatásos regényen kívül, közel száz pompás képet talál az olvasó, a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 10 lej.

Tapasztalt és tanult gazda termését meg-háromszorozhatja.

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarító képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többé kerül.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadó-hivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

GAZDATUDOMÁNY

Igyekezék mindeki mielőbb beszerezni a

című könyvet, mely a legjobb tanácsadó.

Hírek

Beiktatták hivatalába az új pátriárkát. Nicodim pátriárkát fényes szertartással iktatta be Ófelsége méltóságába. Nicodim pátriárka a beiktatás alkalmával beszédet intézett Ófelségéhez. Beszédében hangoztatta, hogy az egyház, a király és az Isten akaratából fogadta el az egyház kormánypalcáját. Igéretet tett, hogy mindig Ófelsége és Románia üdvéért fog könyörögni. A pátriárka beszédére Ófelsége válaszolt. Beszédében hangoztatta, hogy az új pátriárka eddigi munkásságával nagy érdemeket szerzett és bizik abban, hogy a jövőben is hazájáért és nemzetéért fog munkálkodni.

Emlékművet állítanak XI. Pius pápának. XII. Pius pápa elhatározta, hogy a Szentpéter bazilikában elődjének, XI. Pius pápának emlékművet emel.

Külföldi újságírók vendégsége. Eugen Titeanu propagandaügyi alminiszter vendégül látta a Bukarestben működő külföldi újságírókat. A külföldi újságírók repülőgépen és hajón nagy körutat tettek Romániában.

Vihar a Fekete-tengeren. A Fekete-tengeren és a tengerparton vihar volt. A vihar a fürdőhelyek építményeiben és a kikötőkben nagy károkat okozott.

Eltávozott Székelyudvarhelyről Sándor Imre főesperes. Márton Áron gyulafehérvári püspök Sándor Imre székelyudvarhelyi római katolikus esperes gyulafehérvári püspöki helyöknék nevezte ki. Sándor Imrétől udvarhelyi hívei ünnepélyes keretek között vettek búcsút.

Védelem alá helyezték a kovásznai ásványvíz vidékét. A minisztertanács határozata értelmében a kovásznai ásványvíz vidékét védelem alá helyezték. Földmunkákat, kutatást és árkok készítését csak a nemzetgazdasági minisztérium engedélyével lehet itt végezni.

Kényszerleszállás a Szentanna tavon. Egy brassói repülőgép motorhiba következtében a Szentanna tóra szállott le. A gép és utasai sértetlenül maradtak.

Megalakult Tordán a magyar Népközösség tagozata. A magyar Népközösség tagozata Tordán megtartotta alakuló gyűlését. A tagozat elnökévé dr. Gáll Miklóst választották meg.

Megvadult a bugaci ménes. A Kecskemét közelében levő Bugac pusztán bögöly csipésektől megvadult a ménes. A lovak a 36 kilométer távolságban fekvő Kecskemétig az utat háromnegyed óra alatt tették meg. A lovakat több nap alatt sikerült összeszedni a városból és környékéről.

Megnehezítették az erkölcsi bizonyítványok kiadását. A belügyminiszter körrendeletet intézett az illetékes hatóságokhoz, az erkölcsi bizonyítványok kiadásának új módjára vonatkozólag. A körrendeletben a belügyminiszter utasította az alantas hatóságokat, hogy magánosoknak ne bocsássonak ki a jövőben erkölcsi bizonyítványt, csak abban az esetben, ha a kérelmező a II. Károly törvénykönyv 645. szakasza értelmében hebizonyítja, hogy birtokában van polgári és politikai jogainak. Ezt a tényt az igazságügyi nyilvántartásból lehet megállapítani. Az ilyen bizonyítványokat tehát megfelelő kérés alapján a törvényszéki elnökök adják ki.

Repülőgépen az Északi Sarkra. Egy szovjet repülő északsarki útra indult. Utjának célja, hogy megvizsgálja az Északi tengeri átjáró földrajzi helyzetét és légi támpontok céljaira alkalmas helyet keressen.

Hazatelepítik a hunyadmegye olaszokat. Hunyadvármegyében több olasz család lakik. Az olaszok körében mozgalom indult meg, amely azt célozza, hogy visszatérjenek hazájukba. A mozgalom sikerrel fog járni, mert az olasz kormány kedvezően döntött a kérdésben.

A vasut nem vállal felelősséget a sorompóknál történő szerencsétlenségekért. Tekintettel a sok vasuti szerencsétlenségre, amelyek vasuti átjáróknál történnek, a vasut igazgatósága felhívja a közönség figyelmét, hogy nem vállal felelősséget a sorompóknál történő szerencsétlenségekért. A vasut igazgatósága figyelmezteti a közönséget a következőkre: a vasuti szabályzat előírja, hogy minden sorompó előtt, akár nyitva, akár zárva van, körül kell tekinteni, nem közeledik-e a pályatesten vonat vagy motoros?

Árvizveszedelem Constantában. Constanta vidékén nagy zivatar volt. A városban az árvíz sok házat elöntött. Több utcában az áradat kétméter magasan hömpölygött a tenger felé.

Külföldi sportrepülők turája Magyarországon felett. Rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl eről a Délibáb legújabb száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelenik meg. Pompás illusztrált rádióműsorokat, egyfelvonásos színdarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeklapban. A Délibáb egy száma 8 lej.

A Magyar Nép könyvtárában eddig megjelentek és megrendelhetők a következő munkák:

1. dr. Rajka László: Szavalkönyv, II. kiad. —	32—33. dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története — — — — — 23
2. dr. György Lajos: Históriai könyvecske — 15	34—35. Vásárhelyi János: Az életből az életnek — 23
3. dr. Csúry Bálint: Vöfélykönyv III. kiadás 15	36. Finta Zoltán: Jancsi és Juliska — — — 13
4—5. Abonyi—Rass: A betyár kendője — — 25	37—38. dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára — — — — — 25
6. Egy mérnök: A földmérés kis könyve — 15	39. Szondy György: Állatok, virágok — — 15
7. dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből — — — — —	40. Gyallay Domokos: Második szavalkó könyv 15
8—9. Benedek Elek: Magyarok története — — —	41. dr. Balogh A.: A kisebbségek védelme — 15
10—11. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfonala 25	42. dr. Roska M.: Néprajzi feladatok Erdélyben 15
12—13. dr. Kántor Lajos: Műkedvelők színműtára 25	43. Heltai—Szentimrey: Halhatatlan mesék — 20
14. dr. Balogh Ernő: A föld köpenyége. A levegő sajátosságai és tünetényei — — 15	44. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek — 15
15. dr. Maksay: Músor falusi műkedvelők számára — — — — — 15	45. Donáth László: Szegény bolond — — — 15
16. Lampérth G.: Egy hold föld (elbeszélések) 15	46. Bálint Vilmos: A dúsgazdag — — — 15
17. Nagy Péter: Három egyfelvonásos színmű 15	47. Vásárhelyi János: Hóstatári lakodalom — 15
18. Benedek Elek: Erdélyi regék és mondák — 15	48. Izsák Domokos: Dalok erdőn, mezőn — 15
19. Voinovich—Bartók: Szivárvány-Zsuzsi — 15	49. dr. P. Jánosy Béla: A király daliája — 20
20. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész. Talajművelés és trágyázás — — 15	50. Szotyori Lajos: Falusi mulattató — — 15
21. Nemes Elemér: Dalos könyv — — — 20	51. dr. Péter Béla: Csodahatású gyógynövények 15
22—23. Vásárhelyi János: Egymás között — — 25	52. dr. Balogh Artur: Széchenyi István — — 15
24. Sebesi Samu: Szép a Nyikó és vidéke — 15	53. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér 15
25. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár — 15	54—55. Kocz Lajos: Konyhakertészet — — — 50
26—27. dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk 25	56. Dr. Biró Vencel: Nagyságos fejedelmek idejében — — — — — 20
28. Kiss Menyhért: Maroszekei atyafiak — — 15	57. Tompa Mihály: Elbeszélő költemények Gyallay Domokos előszavával — — — 15
29. Jakab Odön: Versek — — — — — 15	58. Baksay Sándor: Patak Banya. Elbeszélés — 23
30. Kovács Dezsőné: Petőfi és szülei — — 15	59. Dr. Nagy András: Jó egészséget. Egészségügyi tanácsadó — — — — — 15
31. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató II. rész (növénytermelés) — — — — 15	

Ugyanezek a könyvecskek kötve is kaphatók ; akkor az árak példányonként 10 lejjel drágább.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŊY.

A Székely Nemzeti Múzeum Igazgató Választmánya, mint a Háromszékmegei Székely Tanalap kezelője, pályázatot hirdet az 1939/40. évben kiosztásra kerülő tanulmányi segélyekre.

A pályázaton az alapító-okirat értelmében csupán csak háromszékmegei reászoruló közép- és szakiskolák, valamint háromszékmegei illetőségű, szegénysorsu, jólömenetelű közép- és főiskolai fiu-tanulók vehetnek részt. Éppen ezért felhívjuk a fentebb megjelölt intézeteket és fiu-növendékeket, hogy kérésüket a Székely Nemzeti Múzeum Ügyvezető-tanácsához intézve, Sf. Gheorghe, Jud. Trei-Scaune, Muzeul National Säcuiesc címre legelőbbben f. évi július 31-ig juttassák el.

I. Az iskolák kérésükben jelöljék meg az intézetet fenntartó hatóságot, továbbá közöljék költségvetésük főbb adatait.

II. A tanulók kérésükhöz csatolják az illetékes lelkész által kiállított következő bizonyítványaikat: a) keresztlevelüket, b) családi értesítőjüket, c) a pályázó családjának anyagi és erkölcsi helyzetét tanúsító bizonyítványát. Végül a pályázónak iskolai előmeneteléről szóló értesítőjét.

A segélyezésben részesült fiu-

növendékek ezen kívül kötelesek minden harmadévben az illetékes iskola igazgatósága által kiállított olyan bizonyítványt is betérjeszteni a Székely Nemzeti Múzeum Ügyvezető-tanácsához, amely a tanuló erkölcsi és tanulmányi állapotáról részletes tájékoztatást nyújt.

Mindazokat a folyamodókat pedig, akik részére segélyt állapít meg az Ügyvezető-tanács, f. évi szeptember hó 15-ig levél útján értesíteni fogja.

Székely Nemzeti Múzeum Ig.-választmánya

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Uj Cimbora

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta kétszer. Előfizetés egy évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

A Józseffalvi tűzkárosultak részére a „Magyar Nép“ kiadóhivatalához befolyt összegek:

Biró János Bogártelke	40 L.
Pali Ferkő	20 „
Kovács András B.	20 „
Pali P. János	10 „
Kovács István Kovács	20 „
Fekete Gy. János	20 „
Feri György	20 „
ifj. Gyurkó János	20 „
Vancza János	30 „
Székely Tibor	20 „
Kovács János Pali	20 „
Májay Gedeon	10 „
Fekete B. P. János	10 „
Fekete M. András	20 „
Biró János primár	10 „
Pali Ferkő János	20 „
Jankó Ferenc	10 „
Homály Ferenc	10 „
Kisbandi János	20 „
Kovács P. András	20 „
Kalló István	10 „
Ferencz János	10 „
Szálkai János	10 „
Virág Pista	20 „
Ferencz György	20 „
Kovács B. István	10 „
Fábián Antal	50 „
Batiz János	10 „
Pali János Nádasdaróc	20 „
Csongvai Dénes Bágyon	500 „

Összesen 1030 L.

Földrengés Lengyelországban. Kattoviczban és környékén erős földrengés volt. A földrengés következtében a gyengébb épületek megrepedtek. A földrengésnek áldozatai nincsenek.

Gyilkosság Csernovicz közelében. A Csernovicz mellett fekvő Bordei községben véres gyilkosság történt. John Mamaliga földműves megölte anyját, hogy örökségét megkaphassa. Az elvetemült embert feleségével együtt letartóztatták.

Igazoló könyvet kapnak az ügyvédek. Az Országos Ügyvéd Szövetség elhatározta, hogy az összes működő ügyvédek számára igazoló könyvecskéket bocsájt ki. A véglegesített ügyvédeknek kék, a gyakorló ügyvédeknek sárgaszínű könyvük lesz.

Rövid hírek

Tüzet okozott a mozdonyból kipattanó szikra. A konstanta közelében levő Lazu község határában a mozdonyból kipattanó szikra felgyújtott egy 30 holdas buzatáblát. Az egész tábla búza leégett.

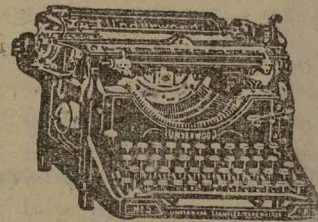
Vasuti szeencsétlenség történt Milano közelében. Milano közelében egy személyvonat tehervonattal ütközött össze. Hárman meghaltak, tizen súlyosan megsebesültek. A könnyű sebesültek száma ötven.

Tíz embert agyonsújtott a villám. Egy boszniai városban lövészverseny alkalmával vihar tört ki. A villám lecsapott és 10 embert megölt.

Halálos szerencsétlenség eszerzeszedés közben. Pop Mária nagysomkuti leány eszerzeszedés közben karóba esett és halálos sérüléseket szenvedett.

A Marosba fulladt egy gazdálkodó. Crisan Ioan mikelakai gazdálkodó a Marosba fürdette lovát, vigyázatlanság következtében örvénybe került és a lóval együtt a Marosba veszett.

Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona
írógépek
gyári árban kaphatók

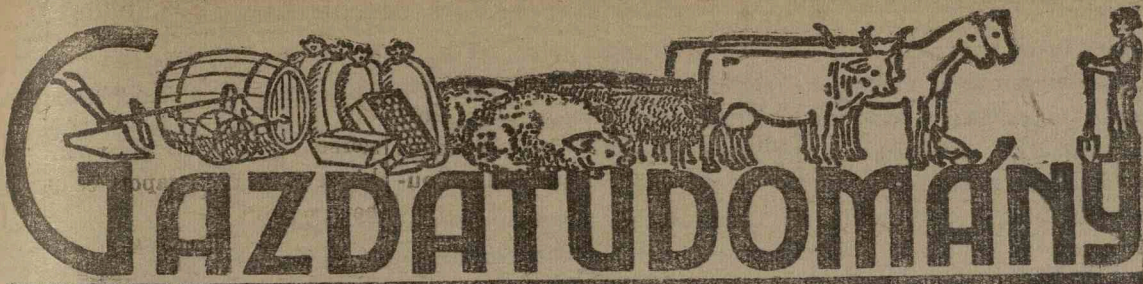

Gyári raktár amerikai és német írógép- és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

„RAPID“
IRÓGÉPVÁLLALAT

Kolozsvár, Str. Regina Maria 33.

GAZDASÁGTUDOMÁNY

Hibák az állatok ápolásánál és takarmányozásánál.

A kisgazdák elhanyagolt, piszkos, sokszor técsigázott állatokat hoznak a vásárokbba, mely utóbbi állapot nagyobb gazdaságoknál is gyakori. Nem csak szegény a piszkos állat, hanem a piszok a bőrlégzést, anyagcserét, izzadást akadályozza, melegágya a tetű, rüh és egyéb betegségek terjedésének. Az ilyen állat a takarmányt sem tudja úgy kihasználni, értékesíteni. A jó takarítás fél abrak. De a vevőnek sem kap a szemé rajta. Ha nem is a törvény miatt, de a rossz értékesítés miatt mégis csak a gazda kap büntetést.

Az istállók sem mindig megfelelőek. Alacsonyok, sötétek, szűkek és oly anyagból épültek, hogy nem lehet tisztán tartani őket.

Kevés istálló beosztása olyan, hogy a takarmányt külön takarmányozó folyosón lehessen bevinni az állat elé, csak a ganén keresztül az állatok között lehet jutni az állathoz. A takarmány elhelyezéshez, előkészítéshez szükséges berendezések, építmények hiányzanak. Az okszerű takarmányozás alapelveit hírből sem ismerik. Beton-sziló még nincs a Mezőségen kisgazda kézen. Csöves csalamádét nem termelnek, csak nyári csalamádét.

A borjak nevelése még csak arra szorítkozik, hogy elválasztásig anyatejet szopna, de hogy jól lakna, arról szó sincs, azt nem engedik, hanem legtöbbször a sajtárt a fejébe verik s szalmarággni utalják. Pedig fiatal korban értékesíti a borju legjobban az összes takarmányokat, a neki való fehérjedús abrakot, tejet, fiatal tinom lucerna vagy hereszénát és sarjut. A kóré, szalma és repce nem fiatal növendék állatnak való, még szükségből sem. Ha nem követjük a takarmányozás tudományos elveit és nem vezetjük be az egyedi takarmányozást, kész a ráfizetés. Mert ha a jármás és jó tejelő tehenünknek ugyanazt a porció szénát adjuk csak, mint a heverő tinónak és semmi abrakot, a malacos kocának ugyanazt, mint a rideg ártánnak, az eredmény az anyaál-

latok legyöngülése után, a kisebb termelés, vagy annak teljes beszüntetésére vezet, a tehen idő előtt elrug, a koca igen lesóványodik.

A szakaszos legeltetésről még csak nem is hallottak, a községi pásztor-fogadáskor egyelőre szempontok és feltételek érvényesülnek.

Az állatok vemhességük idejének utolsó szakában, jobban takarmányozandók és abrakolándók, tehenek az ellés előtt hat hétig a szárazon állás ideje alatt, a következő tejelési időre előkészítendők, ki kell tőgyeltetni őket. Ha rendszer az ellés és a köldökzsinór elszakadt, meghintik korpával vagy sóval az újszülöttet és az anyjával nyalatják, közben az újszülött körömkocsonyáit kikaparják, aztán a földre, alomra kifejjik a főcstejet, végül szopni engedik az újszülött szerencsétlent. A kitőgyeltetett tehenet rendszer ellés után tiszta almon hagyjuk betett ajtók és ablakok mellett, felesleges zaj elkerülésével — pihenni — az újszülöttet puha ruhával szárazra töröljük. A főcstejből 1—2 huzást eresztünk az alomra, hogy a tejjáratokat kimossa, a többi az újszülöttel szopatjuk ki, amennyit csak bír, szüksége van rá, hogy a bélszurkát a sós főcstej oldja és hajtó hatásánál fogva, kítakarítsa. A körömkocsonyát hagyjuk rajta, mert annak védő rendeltetése van, a köröm szétterülését akadályozza, védi. Ha nem rendszer az ellés, mosdatlan kézzel huzni, nyomni, ganés villával a magzatburkot felszakítani, köldököt kézügybe-eső, nem kifőzött madzaggal elkötöni, vérzés esetén, vagy a szomszéd, vagy a javasember segítségével hívásával az állatot agyonkinozni, még ha közel az állatorvos, vagy ha az állat a magzatburkát nem dobja elég gyorsan, tégladarabol rákötöni, állatkínzást és bűnös könnyelműséget követünk el.

Van rá eset, mikor közelben nincs állatorvos és a gazda kell, hogy segítsen a rendelkezéses fekvésű ellésnél, de akkor szappanos meleg vízzel kezünk és egész karunkat mossuk előbb.

tisztára, zsirral vagy olajjal kenjük be és óvatosan visszanyomva a magzatot, előbb rendes helyzetbe igazítsuk, a magzatburkot ne tépjük fel, a magzatvíz szükséges a szülőutak sikamlóssá tételéhez, csak akkor huzzuk a magzatot, amikor az állat, a tolófájdalmak következtében, nyomja, szóval segítsünk. Köldökvérzés esetén tiszta kifőzött zsineggel kössük el, de csak pár órára, ugyanakkor mossuk le kreolinos vagy hypermangános főtt vízzel. A köldök erőszakos elszakítása köldöksérvhez vezet, ezt kerülni kell, olló, kés kéznél legyen. Ha a magzatburok 12 óra alatt nem esik le, úgy 2%-os kreolinos langyos vízzel irigáljuk három óránként, nehogy rothadásnak induljon. Legalább 3—6 hónapig szopni hagyjuk az ujszülöttet, ha arra való, hogy

felneveljük. Még pedig a tőgy felét változtatva szopatjuk. Ma jobb, holnap a baloldalon. Hat hét után a tőgy egy negyedét hagyjuk, hogy felváltva szopjon sorba, de akkor már jó széna álljon előtte és abrakot is adjunk, báb, borsó és árpadarával vagy zabdarával vegyítve, esetleg buzakorpával, de nem tengeri dara, mint azt a Mezőségen gyakorolják. Zöld takarmány, kása, rossz széna, tök és répa, szalma vagy sáté nem való növendék állatnak. A csontképzéshez szükséges mészről és a sóról se feledkezzünk meg, de a lépfene és sercegő üszök elleni védő oltásokról sem, mert a Mezőség általában fertőzött s ha nem oltunk, az állatpusztulással súlyos károk fenyegetnek.

Szilágyi Ferenc.

A kajszinbarackfák guttaütése.

A kajszinbarackfák guttaütésének megelőzéséről, sajnos nagyon keveset tudunk. Rendszeresen ilyenkor, érés előtt szokott a baj sok fát elpusztítani. Egyik napról a másikra a fa lombozata hervadni kezd és rövid idő alatt teljesen elszárad. Ujabban a kajszinbarack termelése mind nagyobb tért hódít és így érthető, hogy nagyon sok gyakorlati kertész és kutató foglalkozik a kajszinbarackfák guttaütésének kérdésével. Ezen a téren sajnos, egyelőre biztos eredmények nem je-

lentkeznek. Vannak azonban biztató eljárások és szabályok arra nézve, hogy a baj fellépésének gyakoriságát csökkentjük. A gyakorlati gyümölcstermelők régóta azt tartják, hogy a szilvára oltott kajszinbarack fákat kevésbé éri a guttaütés, mint az olyanokat, amelyek saját alanyukra vannak oltva. — Különösen jó alanyt szolgáltatnak a vörös és a lószemű szilva. Nagyon jó eredménnyel biztatnak azok a kísérletek, melyek a szilvaalanyt a törzsön is megtartják és azokba oltják a kajszint. Azt is megfigyelték, hogy a nyestetlen s így

rendszerintelenül termő barackfákon a bőtermés évében vagy utána gyakrabban fordul elő guttaütés. Ebből következően, egyesek azt ajánlják, hogy a bőtermő években a gyümölcsöt alaposan ritkítsuk meg, mert ezzel hármascélt érünk el: mentesítjük a fát a túlterheléstől, állítólag a guttát is elkerülhetjük egy időre, másodsor nagyobb és jobban értékesíthető gyümölcsöt termeszünk és végül megszüntetjük bizonyos mértékben a termés bizonytalanságát, mert a tehermentesített fákon még az évben képződhetnek termőrügyek és jövőre termés. Van még egy módszer, melyet azonban már csak végszükségben szoktak alkalmazni, amikor a guttaütésre gyanús fát hirtelen elhatározással nyár derekán megifjítjuk és ezzel egyidejűleg bőségesen el is árasztjuk vízzel. Lehetséges, hogy az ifjítás segít, mint egy érvágás, de az is könnyen lehet, hogy a nagy mennyiségű víz oldja a talajsókat, miáltal megváltozik az a vegyi hatás is, melyre sokan gyanakodnak. Mindenesetre végszükségből érdemes megpróbálni, mert sok gyümölcstermelő mentette már meg így fái.

Erdély legjobb
mezőgazdasági és közigazdasági
szaklapja a

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Mutatványszámot ingyen
küld a kiadóhivatal

Kolozsvár, Strada Baron L. Pop 5. sz.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lei.

Júliusban és augusztusban nem lehet a búzatermést elérverezni!

A búzaértékesítési törvény fontos intézkedést tartalmaz arra vonatkozólag, hogy július és augusztus hónapokban a búzának teljesen szabad forgalmat biztosítson. A törvény értelmében július és augusztus hónapokban sem a kincstár, sem közhatalóságok nem fogatosíthatnak kényszervégrehajtást a búzatermesre. A későbbi hónapokban el lehet árvereztetni a gazdák búzáját, azonban a törvény által megszabott hivatalos árakat be kell tartani.

A paradicsom fattyazása.

A paradicsom sok hajtásából egy tövön csak kettőt hagyunk meg. A két szárat idejekorán a karóhoz kötjük, hogy a szél el ne törhesse, a többit pedig levágjuk. Azután a két szár levélhónaljából kinövő összes oldalhajtásokat időnként lemeteszük. Ezáltal jóval több gyümölcs nő s az érés is korábban következik be. Augusztus végén a szárok hegyét is visszameteszük, hogy az érést sietessük. Hiba, ha a paradicsom érésének előmozdítása végett a levelek egy részét lemeteszük, mert a levél a növény táplálékkészítő, légző és párolgató szerve.

Hogyan gyógyítjuk a szájtátogtatós csirkéket?

A 4—10 hetes csirkék között igen gyakran előfordul a szájtátogtatás betegsége. A tünetek könnyen felismerhetők és megfelelő kezeléssel a baj hamarosan megszüntethető. Ha azonban a tenyésztők a betegséggel nem törődnek, számtalan áldozatot követel a csirkék között. A szájtátogatásba esett állatkák nyomorúak, köhögnek, tüszőgöcsök, rendszeren félrehúzódnak, könnyt szemmel és tátott szájjal kúbasztanak. A betegséget egy

elődsi féreg okozza, amely a légzőszerveket támadja meg. Enyhébb esetekben dohányfüsttel való kezelés után beáll a gyógyulás. Gyökeresebben úgy orvosolhatjuk, ha egy tollat parafinnal vonunk be és ezzel kengetjük a beteg állatkák torakát. Miután ez a betegség rendkívül ragadós, a beteg csirkéket feltétlenül el kell távolítani az egészségesektől. A betegség fellépése ellen a legjobb védekező szer a tisztaság.

Gyümölcsfák megvédése a szárazság ellen.

A nyári szárazságtól gyümölcsfáink, de különösen a tavasszal ültetett fiatal csemeték sokat szenvednek. A talaj kiszárad és a fák a forrósággal megküzdeni nem tudnak. Ezért nyáron öntözni kell és a költséggel s munkával járó öntözés eredményességét és tartósságát is biztosítani kell. Ajánlatos tehát mind a fiatal, mind az idősebb fák alját szalmás istállótrágyával tenyérnyi rétegben beteregetni. A trágyával beborítandó terület nagyságát a fa koronájának nagysága szabja meg. Az új ültetésű fák alatt 1—1.5 négyzetmétert takarjunk,

míg idősebb fáknál a korona szélességében fedjük be a talajt. Ezzel az eljárással nemcsak azt érjük el, hogy a föld felső rétegét a napsütéstől óva a felesleges párolgást megakadályozzuk, hanem az öntözés és eső által a trágyából kilugozott tápanyagok lassú adagolásával a növekedés lehetőségeit is elősegítjük. Trágya híján szalmával vagy törekkkel is árnyékolhatunk, ez esetben természetesen a trágyázás elmarad; az árnyékolás azonban ekkor is eredményes.

Az esős idő árt a nyári káposztának!

Esős időben kellemetlen baj szokott fellépni a nyári káposzta ültetvényekben. A káposztafejek felrepednek és a felrepedt fej, ha eső hull rá, könnyen megrohad. Ha tehát káposztáink már jó kemények és felhasználni még nem tudjuk őket, fogjuk meg két kézzel a fejet alulról és huzzuk felfelé egy kissé, hogy a gyökerek egy része megszakadjon. Ezzel megátoljuk a további nagymennyiségű nedvfelvételt, ami arra lesz jó, hogy a káposzta nem fejlődik tovább s így nem is reped fel.

Legújabb típusú

„MAVAG”

(Magyar Állami Gépgyári) gyártmányú acélrámás,

golyóscsapágyas, fordítható dobkosaru

CSÉPLŐGÉPEK

azonnali rendelés esetén belföldi raktárainkról minden nagyságban szállíthatók, kedvező fizetési feltételek mellett.

Vezérképviselőt:

„INDUSTRIA-ECONOMIA”
Kereskedelmi és Ipari Rt., Temesvár
IV., Str. Brătianu 34. szám. — Telefonszám: 43-57.

Távírat: „Industria-Timisoara”.

Meg kell metszeni az őszibarack zöld hajtásait!

Az őszibarack termőképességének biztosításához hozzá tartozik a zöldhajtások megmetésése. Az őszibarack zöldmetésése éppen olyan fontos, mint a fás metszés. Az őszibarack zöld metszését két szakaszban kell végezni. Nyár elején kiválasztjuk a hajtásokat és augusztusban erősítő metszést végzünk. A hajtások válogatása a következő módon történik: Amikor a hajtások arasznyi hosszúságúak, kiválasztjuk azokat, a hajtásokat, amelyekre a fa koronájának alakítása céljából és a termőképesség biztosítása céljából szükség van. Válogatás alkalmával a hajtásokat eredési helyükön vágjuk el.

Szemelőt kell tartani, hogy az őszi barackfa nagyon hajlamos a felkopaszodásra. Ezért minden olyan hajtást, amely a fa öregebb részein fakad, megtartunk és a későbbi metszések során tovább alakítunk. Vigyázzunk arra, hogy vezérhajtásokat biztosítsunk és ha a fa koronájában elég tér mutatkozik, a kétfős oldalhajtásokat megtartjuk. A válogatást a nyár folyamán szükség szerint megismételjük. Vigyázzunk arra, hogy a korona belseje fele törő hajtásokat eltávolítsuk. — Ha ugyanis ezeket meghagynók, az őszibarackfa koronája nagyon besűrűsödne.

Mint említettük, augusztus hónap folyamán kerül sor az erősítő zöld metszésre. Ilyenkor a hajtások növekedése megszünt és az erősítő metszés azt a célt szolgálja, hogy a hajtások gyors beéredését biztosítsuk. A vezérágakat, ha a fa koronájából nem nőttek ki, érintetlenül hagyjuk. Az oldalágakat azonban egyharmadrészükkel meg-

kurtítjuk. Ezzel elérjük azt, hogy a termőrügyek megerősödjenek és jövő évben a fa bőven fog teremni. Augusztusban távolítjuk el a kitermett vesszőket és elszáradt ágakat.

Ha az említett módon járunk el, őszibarackfánk hosszú életű lesz és bőven fog teremni.

Ingyen méhészeti tanfolyam.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület folyó évi szeptember hó 11—12-ig Kolozsvárt ingyenes méhészeti tanfolyamot rendez az egyesület házsongárdi méhészeti telepén. A tanfolyamra jelentkezhetnek férfiak és nők, leányok és asszonyok. A tanfolyami előadások minden délután 4 órától tartatnak. A tanfolyam ingyenes, csupán beiratásért fizetendő személyenként 100 lej. A tanfolyam hallgatói ugye elméleti, mint gyakorlati téren képzést nyernek és az egyesület a tanfolyam elvégeztéről a hallgatóknak bizonyítványt ad. Jelentkezni lehet az EME-nél naponta 8—2-ig. Cime Cluj, Str. Regală 16.

Megállapították véglegesen az újbúza árát.

Közöltük lapunkban, hogy a kormány búzaértékesítési törvényjavaslatot terjesztett a parlament elé. A javaslat az újbúza árát középminőségű kereskedelmi búzára nézve mázsánként 400 lejben állapította meg. Az ügyben érdekes fordulat történt. A parlament tagjai és a legfőbb gazdasági bizottság annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy a búza mázsáját legalább 420—450 lejben álla-

pítsák meg. Ezt a véleményt azonnal támasztották alá, hogy a termelési költségek tavaly óta megrágultak és így a gazdák termékeikért idén magasabb árat kell, hogy kapjanak, mint tavaly kaptak. A vélemény alapján a 77 kilós búza árát végül is mázsánként 420 lejben állapították meg.

Mennyi búza termett Romániában?

A búza aratása mindenütt megkezdődött. A becslések szerint idén 390 ezer vagon búza termett. Az ország belső szükséglete évente 300 ezer vagon és így külföldi szállításra 90 ezer vagon búza marad.

Kisebb a világ búzatermése idén, mint tavaly volt.

Megállapították, hogy a világ búzatermése idén 12 millió vagonnal kevesebb, mint tavaly volt. A helyzetet javít, hogy a tavalyi termésből nagy készletek maradtak meg.

Drágul a fűszer!

A fűszeráru megrágult. A drágulás a nemzetközi eseményekkel áll kapcsolatban.

Terményárak a Bánátban.

Búza 385—395, kukorica 400, zab 460, takarmányárpa 330, sörárpa 360, búkköny 340, muharmag 420, napraforgómag 475—480, tökmag 800—820, repce 800—820 lej mázsánként.

Bőrárak.

Marhabőr 40—42, növendék 40—42, borjubőr 40 lej félgrammonként.

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK.

A szeretet iskolájában.

— 'A szeretet mindent elhisz. —

A szeretetről Pál apostol azt mondja, hogy a szeretetnek az is egyik jellemző tulajdonsága, hogy a szeretet mindent elhisz. Amikor az apostol e kijelentését megérteni kívánjuk, őrizkednünk kell egy közelfekvő félreértéstől. Tisztában kell lennünk egy egyébként nagyon természetes dologgal. A szerető szívű ember természetesen szintén rendelkezik az általános emberi tulajdonságokkal, képességekkel, tehetségekkel, sőt, a szerető szívű ember a részül jutott képességeket, tehetségeket úgy tekinti, mint a Gondviselés által részére juttatott ajándékokat és azért kifejlesztésüket szent kötelességnek ismeri. Ebből tehát következik az is, hogy a szerető szívű embernek is van okos értelme, józan esze, amellyel számba veszi és megítéli a benne és körülötte történő dolgokat és komoly megfontoltsággal igyekszik a helyes cselekvésnek, életmagatartásnak útját megtalálni. Joggal gondolhatjuk tehát, hogy amikor az apostol, aki, különben maga is széles műveltségű és nagyon okos ember volt, azt mondja a szerető szívű emberről, hogy a szerető szívű ember mindent elhisz, akkor ez alatt nem azt érti az apostol, hogy a szerető szívű ember valami olyan együgyű valaki, akivel akármit el lehet hitetni és akit boldogtalan hiszékenységénél fogva bármire reá lehet venni. Nem. A szerető szívű ember okos szemmel néz körül a világban, számol az élet jelenségeivel, csak abban különbözik más emberektől, hogy nem rosszhiszemű. Először mindenkiről jót tételez fel s még ha fel is ismeri embertársainak gyarlóságait, akkor sem tér le a segítő jósnak útjáról, mert feltétlenül bízik abban, hogy csak ezen az úton lehet áldásosan szolgálni Isten dicsőségét és az emberiség előhaladását.

A szerető szívű ember okos tisztánlátását nagyon kedvesen világítja meg maga a mi Urunk Jézus a könyörülő szamaritánusról szóló példázatában. A könyörülő szamaritánus fenntartás nélkül állott oda a rablók által kifosztott, megveszített, útszélén hagyott embertársa mellé. Nem gondolt magára, az őt érhető veszedelmekre, megszakította útját és azt a szerencsétlen embert elvitte a legközelebbi városba és elhelyezte ápolás végett egy vendégfogadó házában. Gondolhatta volna azt is, hogy ha már ő ekkora nagy áldozatot hozott ezért az emberért, akkor joggal megkívánhatja, hogy az a vendégfogadó házába fogadja és ápolja minden ellenszolgáltatás nélkül. — A könyörülő szamaritánus azonban ismerte az életet és tudta, hogy a szeretet önkéntes áldozatát nem lehet követelni, a

kikényszerített szeretet nem is szeretet és ezért készségesen megfizette az ápolás díját, sőt, mivel az igazán teljes gondozást biztosítani kívánta védettje számára, arról is biztosította a vendégfogadó gazdáját, hogy ha nem lenne elég az, amit adott, visszatérésekor bőséges kárpótlást ad az esetleges hiányért. Ilyen okossággal, józansággal, tisztánlátással számol a szerető szívű ember, igen, számol azzal a lehetőséggel is, hogy csalódhatik, bizalmát kijátszódhatják, jószándékát megcsúfolhatják, de ő azért még sem tér le arról az útról, amelyet egyedül tart helyesnek, hogy tudniillik ezen a világon semmi jó dolgot sem lehet véghez vinni és megvalósítani kölcsönös bizalom, egymás jóhiszeműségét elismerő, egymásban nem kételkedő hit nélkül. Az lehetséges, hogy ebben a hitünkben csalódunk, de akkor is bízunk kell abban, hogy Isten meg fogja mutatni a helyes cselekvésnek útját és a megismert emberi gonoszság sem akadályozhatja meg azt, hogy Isten kegyelme jóra ne tudja fordítani hűségünk és szolgálatunk értékét. A szerető szívű ember ugyanis sohasem kétségeskedik abban, hogy az élet minden eseményének irányítása végső fokon mégis Annak a hatalma alatt áll, akit Krisztusban úgy ismert meg, mint teljes és tökéletes szeretet.

Ha gondolkozunk e kérdésen, akkor be is látjuk, hogy ilyen bizalom nélkül tényleg lehetetlenné válik az emberek egymás közti élete. Rettenetes dolog, ha meging az emberekben ez az egymás iránt való bizalom. Egy példa. Beteg vagyok és elmegyek az orvoshoz. Az orvos gyógyszerrel rendel és átadja a receptet. Amikor eljövök az ovestól, felébred bennem a kétség: Hátha mérget írt fel számomra? Lehet-e így elindulni a gyógyulás útjára? De nem kételkedem az orvosban, elviszem a receptet a gyógyszer-tárba, azonban akkor jut eszembe, hátha a gyógyszerész szándékosan, vagy tudatlanul nem azt adja nekem, amit az orvos írt fel, hanem valami egyebet. Be tudom-e venni az orvosomat?

Már ez egyszerű megállapításokból is láthatjuk, hogy milyen végtelen bajt jelent a világra nézve az, ha az emberek között a szeretet megfogyatkozik. Ennek a következménye az, hogy mindenki fél egymástól, tartózkodik egymástól, bizalmatlan egymás iránt és éppen ezért hiányzik a világból a megnyugvás és a béke. ebben a betegségben szenved az emberiség mai élete. A gyógyulásnak éppen azért nem lehet más forrása, csak a szeretet megnövekedése.

Az anyák jóltevője.

1818 július 17-én született Budán Semmelweis Ignác (olvasd: Zemlvájsz). Ez az idegen nevű, de ízig-vérig magyar ember az emberiség egyik legnagyobb jóltevője volt. Ő fedezte fel a gyermekágyi láz kórokozóját és ezzel millió és millió anya életét mentette meg. Az ő munkássága előtt és még azután is, míg el nem ismerték felfedezésének igazát, sok-sok fiatal asszony halt meg borzasztó kínok között, miután világra hozta gyermekét. A leghíresebb orvosok hiába törték a fejüket hogy vajon mi okozza ezt a szörnyű betegséget, a gyermekágyi lázat, mely annyi viruló fiatal életnek vetett véget. Mindenféle babonák voltak elterjedve a népkörében s ez még csak súlyosbította a helyzetet. Semmelweis Ignácnak, ennek a komoly, vas-szorgalmu embernek kellett jönnie, hogy rámutasson a baj okára s ezáltal lehetővé tegye annak elkerülését.

Huszonhat éves volt Semmelweis Ignác, mikor szülésmesteri diplomáját megszerzte s két év múlva ségedorvosi állást kapott a világ akkori legnagyobb szülöházában, a bécsi köz-kórházban. A fiatal magyar orvos, aki munkáját nem csak kötelességszerűen, hanem odaadó lélekkel is végezte, megdöbbenve látta, hány fiatal anya esik áldozatul a gyermekágyi láznak. Szivettépő jelenetnek volt tanuja, lázban vergődő asszonyok, kétségbeesett férfiak és síró árvák között. Lelkében ekkor érlelődött meg a gondolat: segíteni az anyákon! De hogyan? Nálánál idősebb és nagyobb tudósu orvosok megoldhatatlannak találták a rejtélyt. *Hogyan kezdjen hozzá a fiatal ségedorvos?*

Négy hónapon át hiába kísérletezett, hiába dolgozott. Már-már azt hitte, hogy vége minden reményének. Még az a csapás is érte, hogy állását el kellett hagynia, mert visszatért az az orvos, akinek helyén addig dolgozott. De Isten azt akarta, hogy munkáját bevégezhesse. Pár hónap múltán újra elfoglalhatta előbbi állását s tovább folytathatta kutatásait. Újra szemébe ötlött az a különös dolog, hogy a kórház két ingyenes szülőosztálya közül az egyikben sokkal többen pusztultak el gyermekágyi lázban, mint a másokban. Az I. számú teremben, ahol fiatal orvosok kezelték az anyákat, a halál kaszája tömött rendeket aratott le, míg a II. számú teremben, ahol bábanövendékek végeztek az ápolás munkáját, sokkal keveseb-

ben pusztultak el. Annyira nyilvánvalóvá vált ez a dolog, hogy a jelentkező anyák néha térdénállva könyörögtek, hogy ne tegyék őket az I. terembe. Pedig a két terem ellátása, szellőztetése, tisztítása teljesen egyforma gonddal történt s mégis, — mintha az első terem meg lett volna átkozva, ott egyre-másra hunyták le örök álomra szemüket a szegény asszonyok.

Egy szomorú véletlen adta Semmelweis kezébe a kulcsot, mellyel a titok zárját felnyithatta. Egy általa nagyon tisztelt és szeretett idősebb orvos-társa egy napon hullaboncolás közben megszurta a késsel az ujját s néhány nap múlva szörnyű kínok között vérmérgezésben meghalt. Semmelweis azt vette észre, hogy a haldokló orvoson a betegségnek ugyanazon jelei mutatkoznak, mint a gyermekágyi lázban szenvedő anyákon. Egyszerre rádöbrent arra, hogy a halálos betegség csiráit maguk a vizsgáló orvosok juttatják az anyákhoz, hogyha azelőtt a boncoló teremben voltak. Keresztülvitte, hogy az I. számú terembe belépő minden orvos ne csak szappannal és vízzel mossa meg a kezét, hanem erős fertőtlenítő szerrel is. És ime, a betegek száma megritkult. Ez az eset megmagyarázta azt is, hogy a II. számú teremben miért haltak meg kevesebben? Azért, mert ott bábák ápoltak és vizsgáltak, akik nem boncoltak hullákat.

Azt is észrevette, hogy akkor is fellép a gyermekágyi láz, ha a közelben olyan beteg fekszik, akinek testén nyitott seb, vagy kelés van. Észrevételeit közölte orvostársaival, akik azonban lemosolyogták és nem hitték neki. Akkor Semmelweis hazatért Magyarországra és ott tudományos dolgozatokat írt. Egész életét arra áldozta, hogy bebizonyítsa igazát. Képzhetjük, milyen fájdalom lehetett neki, mikor látta, hogy orvostársainak hitetlensége miatt annyi fiatal anya meghal. Semmelweis nem is érte meg tanításának ismertetését. A sors különös rendelkezése folytán ugyanaz a betegség okozta halálát, melynek folytán rájött a gyermekágyi láz okára. 1865-ben egy operáció alkalmával fertőzést és vérmérgezést kapott s nem-sokára meg is halt.

Sok időbe telt, míg Semmelweis tanítása általános elismerést nyert. Legyen áldott emlékezetel!

Mulató

A BÚZÁNAK IRIGYE NINCS

Szeretnék búza lenni,
 Akit szeret mindig mindenki.
 Akit szemével simogat a gazda,
 Ha vetőmagnak rostáltatja.
 A barázdába hogy vetil
 Milyen sok szépet mond nekil
 Anya a kis bölcső felett
 Picinyének se kíván szebbeket.

S mire lehull a fáról a levél,
 A barázdában már a búza él,
 Csirája mozdul és egy szép napon
 Beteríti a mezőt gazdagon.
 Az országúton gépkocsin s gyalog
 Röpülő és ballagó útasok,
 Amerre járnak, véges-végig,
 A más vetését hogy becézik:
 — A szegény ember is megél,
 Nézzétek, szép a búza! Lesz kenyér!

Nem az övé, nem az enyém,
 De mindenkinek ő az ős Remény!
 Azért szeretjük s várjuk rá remegve
 A jó hópaplant a hideg telekre,
 Azért újjonganak az emberek,
 Ha a májusi eső megered.
 És nő a búza, nő. És nincs irigye.
 Ki magát Szebbnek, Jobbnak, Többnek higgye.
 Mig minden szeme csürbe nem kerül,
 Senki se néz szeretetlenül.
 Ő az Aldás és a megáldott,
 Ki átkarolja e világot,
 Akit szeret mindig mindenki...
 Szeretnék búza lenni!

Gyökössy Endre.

Csodálatos kaland Ételországban.

Egy matróról szól ez a történetem. Tudjátok-e, mit is csinál a matróz? Búszke vitorlásokon járja a haragos tengert, ő húzza föl meg le a hajó vitorláit, a nagy vásznakat, ami belekapaszkodik a szél s a búszke vitorlás kényesen halad előre a hullámokon.

Az ilyen vitorláshajók messzi-messzi országokba járnak és mindenféle holmikat visznek oda, meg hoznak onnan ide. Ők hozzák az édes füget, meg a vérbélű narancsot is.

Nos, egy ilyen vitorlásra szolgált egy szer egy matróz, akit a társai egyszerűen csak Félfülű Mihálynak hívtak, mert az egyik fülét egyszer leharapta egy hegyesfogú krokodilus. Ez a félfülű Mihály roppantul szeretett a távoli, mesés országokat és sokat hallott már mindenféle hajósoktól, meg matrózoktól a világ legmesésebb országáról, az Óperenciás-tengeren túl fekvő Ételországról.

— Hej, ha én egyszer ott lehetnék, — sóhajtozott sokszor magában ez a matróz, — tudom Istenem, nem jönnek el soha többé onnan.

Nem is sejtette, milyen hamar teljesülni fog ez a kívánsága, de ugyan nem lesz benne sok köszönet.

Egy éjjel szörnyű vihar tört ki a tengeren. Bömbölt a szél, toronymagasságú hullámok háborogtak, a hajó recsegett-ropogott minden porcikájában. Így tartott ez egész éjjel és reggelre a búszke vitorlás siralmas roncsként süllyedni kezdett.

Egyedül Félfülű Mihály menekült meg, ő is csak úgy, hogy belekapaszkodott egy gerendába és fennmaradt a vizen.

Reggelre lecsillapult a tenger haragja és a gerendába kapaszkodó Félfülű Mihályt a partra vetették a hullámok. Szépen süttött a napocska, Mihály ruhája hamar megszáradt. Talpraállt hát és elindult megnézni, ugyan miféle országba is vetette őt a jószerencse?

Ment, mendegélt, amíg egy kis patakhoz nem ért. Erősen megsomjazott, lehasalt te-

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

hát a vízhez, hogy igyék belőle. Képzeltetik, milyen nagy volt ámulata, mikor észrevette, hogy a patakban nem is víz folyik, hanem színtiszta méz.

Igy tudta meg, hogy Ételországba került, mert tudvalevő, hogy ebben az országban még a patakokban is méz, meg bor folyik víz helyett.

Nagyokat kurjantott hát örömeiben és tovább indult. Elért egy erdőbe. Hej, de csodálatos erdő volt ez! A fákról levél helyett hosszú kolbászok lógtak, az erdőben sült malacok szaladgáltak, hátukba szúrva a kés meg a villa és aki megéhezett, csak egyet kanyarintott belőlük.

Azt talán mondanom sem kell, hogy Félfülű Mihálynak az volt az első dolga, hogy fulladásig megtömje magát mindenféle jóval. Letört egy darabot a csokoládéház ereszből és megette. Lehajolt egy forráshoz, melyből málnaszörp csobogott és jót húzott belőle.

Pompásan érezte magát és elhatározta, hogy szétnéz ebben a csodálatos városban, Ételország fővárosában. Zsebét teletömte csokoládéval, így érkezett meg a város főterére, ahol egy szökőkútból főtt virslik csobogtak nagy sugárban.

Éppen vásárt tartottak a különös város piacterén és az ügyelgő Félfülű Mihály a bábmész népség közé vegyül. A vásárosok hangozó szóval kínálták a vásárfiát, cukorból készült metszett üvegeket, habosfánkból épített vártornyot, de mindezért nem kellett senkinek semmit sem fizetnie.

Mondom, csodálatos ország volt ez.

Hanem a mi Mihályunk a sok csokoládétól erősen kívánt egy pohár vizet, mert mi tagadás, sem az édes méz, sem a málnaszörp, sem a bor nem oltotta szomjúságát. Vizet azonban sehol sem talált.

— Miféle furcsa ország ez, — kiáltotta végül elkeseredetten, — ahol nem lehet egy pohár vizet kapni.

Ez az ember megsértette a mi országunkat — mondta a bíró, — jöjjenek hát a poroszlók és vigyék őt dutyiba.

Iziben meg is ragadták Félfülű Mihályt a poroszlók és sötét dutyiba zárták. Igen ám, csak hogy a dutyi falai nem téglából épültek, hanem vastag sajtból. Itt kellett a matrónak bínylódnia.

Node, hát neki is volt esze. Megvárta, míg beesteledik, akkor szépen nekiállt a börtön sajtfalának és nagy lyukat evett azon. A lyukon kibujt és Isten veledet sem mondva, elindult a tengerpart felé.

— Hej, furcsa egy ország — sóhajtotta magában. — A sültmalacok az erdőben szaladgálnak, a forrásból málnaszörp bugyog, a fákon kolbász nő, a házak csokoládéből vannak és nem lehet egy ital vizet kapni. Akkor már csak megmaradok inkább, visszatérek inkább az én szülőföldemre. Mindez ugyan nem olyan csodálatos otthon, de tiszta, friss vízzel elolthatja legalább az ember a szomjúságát.

Egy hajó jött épen arra és fölvette Félfülű Mihályt, aki soha többé nem vágyott el szülőföldjéről sehová, bármilyen csodálatos ország is legyen az.

KÉRÉS.

*Itt szépségnél egyéb nincsen,
Széppé tett mindent az Isten.
Szépek mezők, szépek kertek,
Imádkozni jertek, jertek!*

*Imádkozni szent mezőben,
Napjövésben, lemenőben,
Reggel, este... hogy az Isten
Továbbra is megsegítsen.*

*A mezőben áldást védjen,
A nap csak melegen égjen,
Eső legyen, amennyi kell,
S boldogítson hűs cseppjével.*

*Mennyi szépség! Nincsen szavunk
Mindezeket elmondanunk,
Csak azt kérjük, hogy az Isten
Továbbra is megsegítsen!*

Váry Domokos.

Apróságok • Adomák

Halálgépek okozta a búvárhajók szerencsétlenségét?

Az amerikai, angol és francia búvárhajók gyors egymásutánban következő pusztulása sok érdekes találgatásra ad okot. A gyanús feltevéseket megerősíti, hogy az utóbbi években a világháborúban győztes hatalmaknak nagyon sok hadihajójuk pusztult el. A szerencsétlenségekkel kapcsolatban a nyugati hatalmak tengernagyi hivatalaiban gondos nyomozást folytatnak, hogy mi okozhatta a sorozatos szerencsétlenségeket? Hiszen abban az időben, amikor a hajóépítés nem volt olyan tökéletes, mint ma, sokkal kevesebb szerencsétlenség történt. Vonatkozik ez különösen a búvárhajókra. Megállapítható ugyanis, hogy a legkezedelgesebb búvárhajókkal sem történtek hasonló szerencsétlenségek, mint napjainkban. A búvárhajók pusztulása 1921-ben kezdődött meg. Így például az angol haditengerészetnek 1921 és 1933 évek között 19 tengeralattjárója veszett a tengerbe. A szerencsétlenségek alkalmával 500 főnyi személyzet pusztult el anélkül, hogy egyetlen esetben is meg lehetett volna állapítani a szerencsétlenségek okát. Frog angol tengerészeti szakértő azt állítja, hogy valamely állam új, ismeretlen és kivédhetetlen fegyverrel támadja a hajókat. A támadások ellen ma még nem lehet védekezni. Az angol tengerészeti szakértő megállapítása általános felütést kellett.

A dohányzás megrövidíti az életet

A newyorki élettani intézetben vizsgálatokat végeztek arra

vonatkozólag, hogy a dohányzás milyen hatással van az élettartamra? Megállapították, hogy a dohányos emberek halálozási arányszáma nagyobb, mint a nem dohányosoké. A 60 éves életkort, százezer nem dohányos ember közül hatvanhét-ezer éri meg. Az erős dohányosok közül a 60 éves életkort csak negyvenkétezer ember éri el. A számok figyelmeztetően mutatnak rá, hogy a szervezetben a dohányzás milyen romboló munkát fejt ki.

Nagyon gyorsan szaporodik Japán lakossága.

A világ összes népei közül a leggyorsabban szaporodik a japán nép. 1938. évben Japán lakossága egy és negyedmillió fővel szaporodott. Ennek a gyors szaporodásnak a következménye, hogy Japán terjeszkedő külpolitikát folytat. Azt mondhatjuk, hogy a távolkeleti események legfőbb mozgató rugója a japán nép gyors szaporodásában rejlik.

Jobban jövedelmez a juh, mint a gyémánt!

Az egykori német Délnyugat-Afrikában a rendkívül nehéz földrajzi és éghajlati viszonyok következtében nagyon bajos volt olyan termelési ágat meghonosítani, amely jövedelmet hozott volna. Ennek következtében a németek állandóan ráfizettek erre a gyarmatukra. Még az sem javított a helyzeten, hogy a tengerparttól messze, a gyarmat belsejében gyémántmezőkre bukkantak. A gyémánt kitermelése és szállítása ugyanis olyan sokba került, hogy teljesen felemészítette a gyémánt értékét. Az elmondottakra való tekintettel már a németek megkezdették a drága

bundájú karakul juhok tenyésztését. A tenyésztést ma a legnagyobb részben német telepesek tartják a kezükben. A juhtenyésztés egy csapásra megoldotta a bajokat. Kiderült, hogy a drágabundájú juhok nagyon jól jövedelmeznek és ezéreknek a juhoknak a tenyésztését mindinkább felkarolják.

Hány gépkocsit gyártottak az elmúlt esztendőben?

A gépkocsi használata állandóan terjed. Az elmúlt esztendőben a világ gépkocsigyárai négyemillió gépkocsit gyártottak. A gépkocsi gyártás terén az Északamerikai Egyesült Államok vezetnek két és félmillió gépkocsival. Az Egyesült Államokon kívül Anglia, Németország, Franciaország, Oroszország, Kanada és Olaszország gyártja a legtöbb gépkocsit.

A kíváncsi fiú.

— Bizony fiam, ha rossz voltam, az én apám is megvert, mégpedig korbáccsal.

— Oh, milyen érdekes lehetett... hogy szerettem volna látni.

Okos magyarázat.

Tanító: Pista, ha tizből tizet elveszel, mennyi marad?

Pista: Nem tudom.

Tanító: Várj csak! Van a zsebbedben tíz dió, aztán megnézed a zsebedet s látod, hogy elveszett mind a tíz dió, mi van hát a zsebedben?

Pista: Lyuk.

Ha sikert akar elérni,

hirdessen a

MAGYAR NÉP"-ben!

Tanácsadó

F. I. Panaszodik, hogy nagy és tompavégű, kerti eprei elkeresodtak, mert ebben az évben hegyesvégű apró gyümölcsöket teremnek. Megnyugtattuk, hogy nincs szó keresosodásról, hanem sok nemesített eperfajtának az a tulajdonsága, hogy ha hosszú ideig áll egy helyen, gyümölcsei kisebbek és hegyesekké válnak. Vonatkozik ez a későbbi virágokból származó gyümölcsökre is. Ajánljuk, hogy augusztusban az epreket ültesse át és eprei bizonyára megint szép, nagy és tompavégű gyümölcsöket fognak teremni.

F. J. A kazein (sajtanyag) a lefőzött tejből készül. Főképp Amerika, Franciaország, Dánia, Svájc stb. készítik, itthon is gyártják. A lefőzött tejből a kazeint savanyítással, vagy oltóval választják ki, kimossák, préselik és szárítják. A kazein szaruszerű, áttetsző, vagy zavaros anyag. Vízben nem oldódik, de erősen megduzzad, könnyen oldódik lugos anyagokban. Formaldehiddel oldhatatlanná válik.

F. J. Egészen természetesnek tartjuk, hogy a gömbalaku fává metszett orgona (borostyán) bokrai sohasem virágoznak. Az orgona ugyanis az ágak hegyén fejleszti virágrügyeit és így ha állandóan metszi a bokrokat, a virágrügyeket, mindig levágja. A bokor tehát nem virágozhatik. Ha azt akarja, hogy bokrai virágozzanak, hagyja abba a bokrok metszését és így jövőre legkésőbb azonban két év múlva a bokrok biztosan fognak virágozni.

S. L. A fákban levő évyűrűk színeződésének magyarázata a következő: tavasszal a fa gyors növekedésben van és laza szövettel nevel. Ennek a szövetnek a színe világos. Ősszel a fa növekedése gyengébb és a fa által nevelt szövetek színe sötét. Így tehát a fa évyűrűje minden évben két részből áll. Egy világos és egy sötétebb részből. Ha tehát meg akarja határozni valamely kivágott fa életkorát az évyűrűk alapján, vegye tekintetbe, hogy minden egyes évet jelentő évyűrű két részből áll. A fák év-

gyűrűinek vastagságát nagyon befolyásolja a száraz és nedves időjárás. Nedves esztendőben az évyűrűk vastagok és lazák, száraz években keskenyek és tömöttek. Befolyásolják a fák évyűrűinek növekedését a tavaszi és őszi fagyok, jégverések, hernyóragások és egyéb körülmények. Mindenesetre szaktudás kell ahhoz, hogy az évyűrűkből valamely fa életkorát pontosan meg lehessen állapítani.

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelégés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

BOLTOSPÁLYAZAT.

A fehéregyházi „FURNICA” fogyasztási szövetkezet azonnali belépésre bolt- és keresmákezelőt keres.

Javadalmazás: havi 300 lej készpénzfizetés, vegyesárú után 4%, cukor, liszt, vas és monopól után 1% forgalmi jutalék. Lakás 1 szoba konyha, kamarával és pincével. Üzlet fűtésére: 2 hosszúöl fa, világításra 250 liter petróleum.

Szövetkezet forgalma: 1,200,000 lej évente, ami még fokozható. *Ovadék:* 30,000 lej készpénz és 50 ezer lej elsőhelyeni ingatlan bekebelezés. Az italmérsi engedély átírásához szükséges iratok beszerzése holtkezelőt terhelik.

A község országot mellett fekszik és vasuti megállója van.

Pályázhatnak: nős, csakis szaképzett egyének, kik román, magyar és lehetőleg német nyelvtudással rendelkeznek. Pályázatok közvetlenül a szövetkezet igazgatóságához küldendők: Cooperativa de consum „Furnica”, Albesti-Fehéregyháza, p. Sighisoara, jud. Târnava Mare.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Ö. I. Marosjára. H. J. Krasznabáltak. T. P. Kézdiabí. Sz. A. Kálnok. V. S. Székelyudvarhely.

ELŐFIZETŐINKHEZ!
Finczeffy Sándor megbízottunk, aki ezidőszereint Udvarhely megyében végez lapunk érdekében munkát, a legközelebbi napokban a megyének Udvarhely és környékbeli falvait keresi fel. Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik az említett járásokban laknak, hogy megbízottunk megjelenése alkalmával szíveskedjenek a feltüntetett hátrárlékos összeget szabályszerű nyugta ellenében kifizetni. Ismételten közöljük, hogy azon előfizetőinket, akikhez nem tudunk ez alkalommal megbízottat küldeni, postautalványon szólítjuk fel és felkérjük, hogy a feltüntetett összeget ugyanazon postautalvány felhasználásával küldjék be kiadóhivatalunkhoz.

F. S. Zsibó. A kértezett magvak beszerezhetőek Bréver János magkereskedőtől Cluj-Kolozsvár, Piața Mihai Viteazul.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: A. L. Bucovat 200, kért könyv elküldve, M. F. Malu 305, Sz. D. Bokszege 155, K. G. Korond 105, D. O. Bucuresti 155, S. A. Nagysolymos 150, N. D. I. Gógánváralja 75, K. I. Bonyha 75, Sz. B. Kémer 75, Hitelsz. Görgegyenszentimre 155, G. A. F-é Hozsdát 155, K. I. Csomaköz 150, D. G. Csikszentmárton 155, Z. K. Ovári 150, Sz. M. Görgegyüvegcsür 155, Özv. Id. Zs. I-né Berekeresztur 155, J. S. Rév 155, H. A. Kisiratos 155, Özv. Sch. Gy-né Lonyai-telep 155 lej.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár.
Serv. Ceuz. C. VI. A. Bun de imprimat.

Aratók a búzaföldön.

Érik a gabona,
Melegek a napok,
Hétfőn virradóra,
Aratásba kapok...
Petőfi.

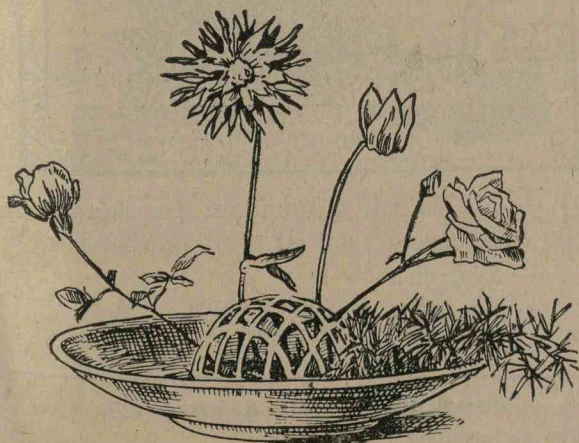

Aladics mérnök felvétele
(Csikszereda)

Tanuld meg!

Virágtartó rács.

Rovatunkban időnként érdekes újításokról szoktunk beszámolni. Ez alkalommal különösen azoknak ajánljuk figyelmébe az elmondottakat, akik a fazakas mesterséget folytatják. Külföldön általános szokás, hogy a szobába, vagy a megterített asztalra virágdíszet helyeznek. Ujabbán a virágokat nem kancsóba vagy üvegtartóba teszik, hanem tányérba. A virágok azonban csak úgy állnak meg a tányérban, hogy ha a tányér fenekére virágtartó rácsot vagy kilyuggatott virágállványt helyezünk. A virágtartó réseibe bedugjuk a virág szárát és ezáltal díszítő ha-

tásu ékességet nyerünk. A virágtartókat külföldi gyárok készítik és ezért nagyon drágák. Jó volna, ha ezermester-székelyeink és fazakasaink virágtartók készítésének a gondolatával foglalkoznának, mert az új áruval nagyon jó vásárt lehetne csinálni. Képünkön bemutatjuk, hogy milyen formája van a tányérba helyezhető virágtartónak.

Mézes kenyér a száj- és körömfájás ellen

A méz gyógyító hatásával sokszor foglalkoztunk és közöltük, hogy a méz sebek és gyulladásos betegségek gyógyítására rendkívül alkalmas. Szörény-megyében már néhány hete fellépett az állatok körében a száj- és körömfájás. A szörénymegyei gazdák szájfájós állataiknak mézes kenyeret adtak és azt tapasztalták, hogy a szájfájós állatok megbetegedése enyhült, a szájban levő sebek gyógyultak és a nyálzás megszűnt. Ezt a tapasztalatot gyakorlatilag lehet hasznosítani.

Szer szunyogcsipés ellen.

Szunnyogcsipés ellen a test szabad részeit be kell kenni ánizsolajjal. Régi kipróbált módja a szunyog és minden más rovar csipése elleni védekezésnek a hagyma is. Akinek erdőben, nádasban van dolga és nem finnyás természetű, dörzsölje be magát felbevágott vöröshagymával, a szunyogok nem fogják bántani.

Szép a halár, ténnyel tell,
A jó Isten is kedvell,
Áldó szemmel néz le rája,
S megőrizi aratásra!

Vigyázz magadra!

Ne kerüljön gyermekkézbe marószóda
Mily veszélyt rejt, itt a képünk mutatóba!

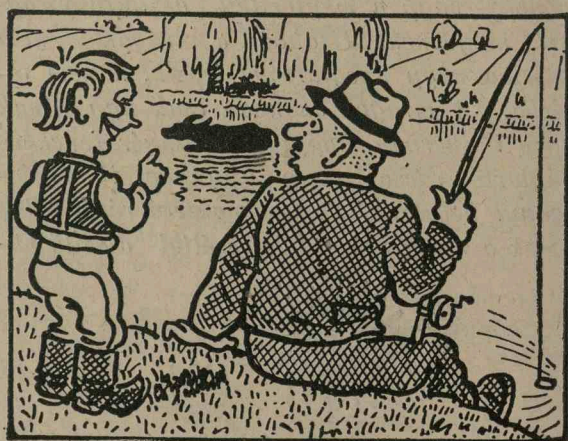
Fontos teendők a baromfiudvarban.

Nyáron át a baromfiudvarban sok ké-
nyes teendőt kell elvégezni. Ilyenkor van a
legtöbb kis csirkés kotló, költöttek már a libák
és a pulykák is. A kikelt aprójószággra rendkívül
nagy gondot kell fordítani, mind táplálkozás,
mind tisztaság tekintetében. A nagyobb káros-

dásnak csakis úgy vehetjük elejét hogyha a
tisztasági és egészségi szabályokra szigorúan
ügyelünk. Ebben az esetben fertőző betegségek
nem léphetnek fel az állományban és nagy örö-
münk fog telni a szépen fejlődő, apró jószágban.

Nem szabad forralatlan tejet inni!

A száj- és körömfájás betegség egész Romá-
niában fellépett. Tekintettel arra, hogy a beteg
állatok teje az emberre nézve is veszedelmes,
mert fertőzést okozhat, felhívjuk olvasóink fig-
yelmét arra, hogy a beteg és betegségre gyanús
tehenek tejét ne fogyasszák nyersen. A száj- és
körömfájásban megbetegedett tehenek tejét fel
kell forralni, mert a forralás a ragályanyagot
megsemmisíti.

— Megtudnád-e mondani fiaeskám, me-
lyik a legnagyobb hal itt a Szamosban?

— Meg én!

— Na, mi a neve?

— A bi-hal!